

Az ENSZ kezdeményezi az ionizáló sugárzásnak kitett munkavállalók karkedvezményes nyugdíjának visszaállítását

Az Egyesült Nukleáris Ipari Dolgozók Szakszervezete (ENSZ), mint a magyar nukleáris ipar reprezentatív érdekképviselője, kezdeményezte a Kormánytól az ionizáló sugárzás veszélyének kitett munkavállalók karkedvezményes nyugdíjrendszerének újbóli bevezetésének támogatását.

Miért indokolt a szabályozás felülvizsgálata?

A nukleáris iparban dolgozó munkavállalók – különösen az ionizáló sugárzásnak kitett munkakörökben foglalkoztatott szakemberek – munkavégzésük során olyan egészségügyi és biztonsági kockázatoknak vannak kitéve, amelyek sajátos munkajogi és szociálpolitikai elbírálást indokolnak.

Korábban Magyarországon ezen munkakörökben dolgozók nyugdíjkedvezményre voltak jogosultak. A rendszer lényege az volt, hogy meghatározott időtartamú, sugárzásnak, illetve sugárzás kockázatának kitett munkavégzés után a munkavállalók korábban vonulhattak nyugdíjba, elismerve a fokozott igénybevételt és kockázatot.

Az ENSZ álláspontja szerint:

- az esetleges sugárterheléssel járó munkakörök speciális megítélést igényelnek,
- a hosszú távú egészségügyi kockázatok nem hagyhatók figyelmen kívül,
- a nukleáris ipar biztonságos működtetése társadalmi érdek, amelyhez stabil, megbecsült szakemberállomány szükséges.

Nemzetközi gyakorlat

Azok az országok, amelyek a nukleáris energia békés célú felhasználása mellett döntöttek többségében a sugárveszélyes munkakörökben foglalkoztatott munkavállalók számára valamilyen formában elismerik a fokozott kockázattal járó munkavégzést.

- **Franciaország** – A nukleáris szektorban dolgozók bizonyos kategóriái korai nyugdíjazási lehetőséggel élhetnek a veszélyes vagy egészségkárosító munkakörök elismeréseként.
- **Csehország** – A speciális munkakörökben dolgozók számára kedvezményes elbírálás alkalmazható a szolgálati idő és nyugdíjjogosultság tekintetében.
- **Szlovákia** – A veszélyes munkakörökben eltöltött idő beszámítása differenciált rendszerben történik.
- **Finnország** – A munkavédelmi és egészségvédelmi előírások mellett kollektív megállapodások biztosítanak speciális juttatásokat az érintett munkavállalóknak.

Az ENSZ hangsúlyozza, hogy a nemzetközi példák közös eleme: a fokozott kockázattal járó munkavégzés társadalmi elismerése. És fontos a társadalmi elismerés, hisz közérdek a biztonságos, olcsó és megbízható energiatermelés.

Társadalmi és szakmai szempontok

A magyar nukleáris ipar stratégiai jelentőségű ágazat. A szektorban dolgozó szakemberek magas szintű szaktudással, felelősségteljes munkavégzéssel járulnak hozzá az ország energiaellátásának biztonságához.

A korkedvezményes nyugdíjrendszer:

- erősítené a pálya vonzerejét a fiatal szakemberek számára,
- hozzájárulna a generációváltás tervezhetőségéhez,
- elismerné a hosszú távú egészségügyi kockázatokkal járó munkavégzést,
- növelné a munkavállalói biztonságérzetet és elkötelezettséget.

Az ENSZ javaslata

Az Egyesült Nukleáris Ipari Dolgozók Szakszervezete arra kéri Magyarország Kormányát és az Energiaügyi Minisztériumot, hogy vizsgálja meg az ionizáló sugárzás kockázatának kitett munkavállalók korkedvezményes nyugdíjának jogszabályi visszaállítását, és kezdeményezzen szakmai egyeztetést az érintett felekkel.

Az ENSZ kész részt venni egy olyan szakmai munkacsoport létrehozásában, amely nemzetközi példák alapján, fenntartható és igazságos szabályozási javaslatot dolgoz ki.

Az ENSZ felveszi a kapcsolatot azon szakszervezetekkel, amelyek a nyugdíj-korkedvezmény intézményrendszerének visszavezetésére irányuló törekvései vannak és aktív részese lesz az alakuló akciószövetségnek.

Hatvani Jácint
elnök s.k.

Eigner Tibor
társelnök s.k.